The Ba'al Shem Tov: A Life of Ecstasy

Session 2: Becoming the Besht Ariel Evan Mayse (amayse@stanford.edu)

Ya'akov Yosef of Polnoye, Toledot Ya'akov Yosef, kuntres aharon

I heard in my teacher's name that, when he went on that certain journey (halakh ba-nesi 'ah ha-yadu'ah), his own teacher showed the Besht that the journey had been alluded to—Israel journeyed upon such a quest in the wilderness. Each of one's journeys are alluded to in the Torah.

When the Besht's boat shattered and he was overcome with sadness, his teacher came and was astonished. He showed the Besht where he stood amid the various worlds, the names of Ehyeh and the combinations of Ehyeh. The Besht was strengthened in his heart, resolving to sweeten the judgements in their root, as is known.

עוד שמעתי בשם מורי, כשהלך בנסיעה הידועה הראה לו רבו, במקום זה הי' מרומז הנסיעה שהי' נוסעין ישראל במדבר במסע זו, וכל נסיעות האדם מרומז בתורה וכו'.

וכן כשנשברה לו הספינה והי' בעצבות גדול, ובא רבו ותמה עליו, והראה לו באיזה עולמות הוא עכשיו, והיו שמות אהי' וצרופי אהי' וכו', ואז התחזק בלבו למתקן בשרשן כידוע לו וכו', .ודפח"ח

Ya'akov Yosef of Polnoye, Ketonet Passim, balak

I heard from my teacher that Rabbi Nehuniyah ben ha-Kaneh prayed like a tender child after studying all of the intentions...

... My teacher explained that there are two types of worship and prayer: the first corresponds to the left side, when the blessed Holy One pushes one away, and the second is as God brings one close with the right side... You must understand that being pushed away is for the sake of coming near.

... A wise person's eyes are in their head, to understand and make sense of their situation, [coming to know] if the time is right for one to follow the deepest intention and take great pleasure [in worship], or if one is in a state of smallness and cannot have intentionality. If one is overcome by strange thoughts, then one should pray like a tender child from the written *siddur*.

My teacher testified about himself: when he was in a different land for a certain time, when [his spiritual attainments] departed from him, he ונ"ל דשמעתי ממורי, כי רבי נחוניא בן הקנה אחר שידע כל הכוונות הי' מתפלל כתינוק בן יומו וכו', יעו"ש. וביאר מורי, כי בענין התפלה ועבודת ה' יש ב' בחינות, אחת שמאל, שהקדוש ברוך הוא דוחה אותו. ב' ימינו יתברך מקרב....

... ולהבין שזה הדחיי' כדי להתקרב אליו יתברך יותר, והוא אשר ימינו פשוטה לקבל שבים. וכן בכל עניני פחד ויראה חצונית יכנס מזה ליראה פנימית. וכן ע"י מחשבות רעות יבין וכו'. הגם שהנשיקה ממנו יתברך טוב יותר מהדחייה, מכל מקום יעשה כנ"ל, ודברי פי חכם חן.

הרי שיש ב' בחינות, ימין ושמאל, והחכם עיניו בראשו להבין ולהשכיל, אם הזמן גרם שיוכל לכוין בסוד הפנימי ולהתענג כנ"ל מוטב, ואם רואה שהוא בסוד הקטנות ואינו יכול לכוון, שמתגברין עליו מחשבות זרות, אזי יתפלל כתינוק בן יומא מתור כתב.

כאשר העיד מורי על עצמו, שהי' בארץ אחרת זמן מה בבחינה זו שנסתלק ממנו הנ"ל, והי' מדבק עצמו אל האותיות וכו', ואמר, כאשר מתפלל מתוך הכתב ומדבק עצמו אל האותיות אזי מעלה בחינת connected himself to the letters. He said, "When one prays with the written word and binds themselves to the letters, then action is raised up..." He thus instructed a certain person to act in this way until they had returned to their previous level of attainment.

Perhaps we can thus explain, as a type of homily, why God told Jacob: "Do not to be afraid of descending to Egypt, I will be with you and raise you up" (Gen. 46:3). He descended from his level, the quality of the left side, in order to raise up the physical world. God promised that Jacob would return to his level and would attain a double-ascent, as I heard from my teacher about his own experience. After his descent, he experienced a two-fold ascent. In physicality, too, he loved every person. When he saw that everything had left him but that he would once more be returned to his level, he realized that everything was in God's hand. The words of the wise are pleasing indeed.

עשיה, כי תיבת כתב ראשי תבות כ'תר של מלכות שהוא ת' על ידי ב' בינה, וכך צוה לאיש פרטי שיעשה כך, עד שחזר למדרגתו העליונה וכו', ודברי פי חכם חן.

ואפשר לומר דרך רמז, שאמר ה' יתברך ליעקב אל תירא מרדה מצרימה ואנכי אעלך גם עלה (בראשית מו, ג), שירד למדרגתו בחינת שמאל כדי להעלות עשיה, והבטיחו שיחזור למדרגתו העליונה, גם עלה - שיהי' לו עלייה כפולה, כמו ששמעתי ממורי על עצמו, אחר ירידתו הנ"ל הי' לו עלי' כפולה, גם בגשמי הי' מאהב לכל אדם, ברואה שהכל מסתלק ממנו ואחר כך כשחזר למעלתו, אם כן הכל בידו יתברך וכו', ודברי פי חכם חן.

Ya'akov Yitshak of Polnoye, Ketonet Passim, shemini

I heard from my teacher that traveling from place to place is for raising up the sparks. Such was not the case with Jacob, under whom the entire land of Israel was gathered. He had no need to journey to uplift the sparks in that place by means of studying Torah.

ושמעתי בשם מורי, כי הנסיעה ממקום למקום לברר הנצוצין, מה שאין כן ליעקב קיפל כל ארץ ישראל תחתיו, שלא יצטרך לנסוע, ולברר הנצוצין במקומו על ידי לימוד תורה וכו', יעו"ש.

Ya'akov Yosef of Polnoye, Ben Porat Yosef

The ultimate aim of knowledge is unknowing (takhlit ha-yedia'h de-lo neda'). But there are two different types of unknowing.

One is immediate, like the person who does not even begin seeking to know just because such knowledge is impossible.

The second [type] is one who searches out and seeks (*hoker ve-doresh*) until they come to know that this knowledge is indeed impossible.

The difference between them, to what may it be compared? They are like two individuals who want to know the king. One enters all the king's

כי תכלית הידיעה שלא נדע.

אמנם יש ב׳ סוגי שלא נדע:

א׳ מיד שאינו נכנס לחקור ולידע, מאחר דאי אפשר לידע.

ב׳ שחוקר ודורש עד שידע שאי אפשר לידע.

וההפרש בין זה לזה ב׳ רוצין לידע המלך:

הא׳ נכנס בכל חדרי המלך ונהנה מאוצרי והיכלי המלך, ואחר כך לא יוכל לידע המלך.

והשני אמר מאחר שאי אפשר לידע המלך לא נכנס כלל לחדרי המלך ולא נדע מיד. rooms and takes pleasure in the treasures and palaces of the king, [although] they still cannot know the king. The second says, "Since it impossible to know the king, I will not enter into the king's chambers at all." This one immediately arrives at their unknowing.

ובזה יובן, ודאי בב׳ סוגי הנ״ל אותי עזבו מלידע, שאי אפשר, מכל מקום הלואי אותי עזבו מתוך החקירה והידיעה אחר שתורתי שמרו, דברי פי חכם חן.

Levi Yitshak of Berditchev, Kedushat Levi (shemot)

... דהנה הצדיק העובד את השם יתברך, צריך שידע בכל יום ובכל פעם שמשיג איזה השגה, שיש עוד השגה מדריגה למעלה מזה שאינו משיג אותה עדיין, ושאין השגה זו שמשיג בתכלית השלימות, שידע בכל פעם שעדיין חסר שאינו משיג, וכשיבא גם להשגה זו ידע שיש עוד השגה לפני ולפנים, ודבר זה אין לו סוף... וזה הוא המובחר בעבודת השם יתברך, היודע תמיד שאינו עדיין בשלימות ומתאוה ומשתוקק לעלות במדריגה למעלה מזו.

ושמעתי גם כן בשם הצדיק מו' יחיאל מיכל ז"ל, שפירש הפסוק (תהלים כז, ד) אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש לחזות בנועם ה'. בדרך זה: שאחת שאלתי מאת ה' לחזות בנועם ה', אותה אבקש תמיד, שאדע שיש מדריגה למעלה מזו וגבוה מעל גבוהים, ואבקש תמיד לחזות בנועם ה' ולהשיג גם מדריגה זו, ואחר כך כשאשיג גם את זו, אבקש עוד, שאין לזה סוף. עד כאן דבריו...

דהנה הבעל שם טוב אמר 'והוא ינהגנו על מות' (תהלים מח:טו), משל לאב המלמד לבנו הקטן לילך, כשהולך הקטן שנים או שלשה פסיעות לקראת אביו, מרחיק אביו את עצמו כדי שילך יותר, ואחר כך כשהולך יותר מרחיק אביו את עצמו עוד כדי שילך יותר.

ועל דרך זה השם יתברך נקרא 'אל מסתתר' (ישעיה מה, טו), שכשצדיק עובד השם יתברך,

The *tsaddik*, meaning one who serves God, must know that, each time some sort of understanding is achieved, there is always another level of understanding beyond this one. This rung has not yet been attained, arriving at full comprehension in all of its fullness. Yet when you come to this [higher] understanding, you must know that there is an even deeper one as well. This matter has no end (*ein lo sof*).... It is the greatest way of serving God—always knowing that you have not achieved perfection, and therefore longing and desiring to ascend even higher.

I have heard in the name of the holy man R. Yehiel Mikhl [of Zlotshov] this explanation of the following verse: "One thing I have asked of God, it shall I seek. To gaze upon the pleasantness of God [and to visit His palace]" (Ps. 27:4). I have asked to gaze upon the pleasantness of God, and I will seek this eternally, knowing that there are always higher and higher levels. Even when I attain something, I will continue to seek—this quest is unending. Thus far are his words...

So the Ba'al Shem Tov explained the verse "God leads us onward eternally" (Ps. 48:15) with a parable of a parent who is teaching his small child to walk. Sometimes the child walks ahead two or three paces toward their parent, but the parent steps back in order to make the child walk father. After the child moves closer, the parent moves a bit more.

This is why we call the blessed One "the hidden God" (Isaiah 45:15). When you serve the Divine, it will seem as if you have not achieved completeness and God is distant

from you. But this is in order for you to come even closer. Thus the verse uses the third person, "He will lead us," for when God is hidden we speak of the Divine in the third person. "Onward eternally" (almut) may also be read "as a child" (alumaya)—in order that we should draw nearer each and every time.

נדמה לו שאינו עדיין בשלימות, ושהוא רחוק מהשם יתברך, כדי שיתקרב הצדיק יותר. וזהו 'והוא ינהגנו עלמות', שזה שהשם יתברך מסתתר שנקרא 'הוא' (עי' זוה"ק ח"ג רצ, א), כדי שינהגנו עלמות, כהדין עלומיא (שיהש"ר א, כב) כדי שיתקרב בכל פעם יותר, עד כאן דבריו הקדושים.

Tiferet Ha-Yehudi, (Jerusalem 1987 [Warsaw 1912]) ,#3.

One time a tightrope walker came to the town of Krasny. He set up his rope, stretching it over the local river. Our teacher Rabbi Hayim Krasner, one of the Besht's disciples, stood there watching how the man performed wondrous deeds—dancing on the rope. The Rabbi gazed in deep concentration. He appeared to become so absorbed in his thoughts that his students noticed him reaching the stage of hitpashtut gashmiyyuto—becoming divested of corporeality.

Finally the students asked him, what about this is so deeply engaging to our Teacher? He answered, "I was pondering this person risking his life—for what reason I cannot say. For this performance, he will earn, let's say, one hundred gold coins. But if he thinks of this, he will fall into the river for sure. He can only walk the tightrope by disentangling his thoughts from everything other than what he is doing. He must focus only on balance, on not leaning too much to any one side. Any other thought would bring disaster. But if he's not thinking of his earnings, then is he not foolish to risk his life for no reason?"

לב בשר שיש לו יותר מהם יעו"ש. ופ"ח בא לעיר קראסני אשר ברוסיא איש אחד. שהיה הולך על החבל. בקשרו בשני עברי נהר דשם . והלך הק' ר' חיים קראסנער מתלמידי הבעש"ש. עם תלמידיו . ועמד וראה איך האיש הלז מראה הנפלאות שהולך מוקד על החבל. והעמק מחוד במחשבות עמוהות עד שראו חלמידיו התפשטות גשמיותו . כמעט עד ששאלוהו מה זאת אשר העמק יעמיק כ"כ בזה. השיבם בנועם אמריו התבוננתי האיש הזה עומד ומסכז את נפשו על מה לא אוכל לומר שבעת שהולר על החבל יחשוב שבהראותו הנפלאות ירוית עד"מ מאה והוכים כי בתושבו זאת בטח יפול לתוד הנהר. כי לא יוכל לעשות מלהכתו זאת כ"א אך בהתפשטות מחשבתו מכל וכל ואך יחשוב המשהל לבלי לנטות יותר ללד אחד גם על השערה וחו"ח לו לחשוב שום מחשבה אחרת. וא"כ המיפש הזה למה יסכן נפשו על מגן הבן עומה הדברים:

Likkutei Moharan 2:48

Know that one must cross a very, very narrow bridge. The main rule is: Do not be frightened at all!

Know that there is a tree, upon which leaves grow, with each leaf taking a hundred years to mature. This tree, found in the orchards of the nobility, is called in their language "One Hundred Years." Surely, when it grows for one

וְדַע, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹר עַל גָּשֶׁר צַר מְאֹד מְאֹד, וְהַכְּלֶל וְהָעָקֶר – שֶׁלֹּא יִתְפַּחֵד כְּלָל: וְהַכְּלֶל וְהָעָקֶר – שֶׁלֹּא יִתְפַּחֵד כְּלָל: וְדַע, שֶׁיֵשׁ אִילָן, שֶׁגְּדֵלִים עָלִיו עָלִים, שֶׁכָּל עָלֶה צֶרִיךְ לִהְיוֹת גָּדֵל מֵאָה שָׁנִים, וְהוּא נִמְצָא בַּפַּרְדֵּסִים שֶׁל הַשָּׂרִים, וְקוֹרִין אוֹתוֹ בִּלְשׁוֹנָם "מֵאָה שָׁנִים". וּמְסְתָּמָא כְּשֶׁגָּדֵל מֵאָה שָׁנִים, בְּוַדַּאִי עוֹבֵר עָלָיו מַה שְׁעוֹבֵר, וְאֲחַר־כָּךְ בְּסוֹף הַמֵּאָה שָׁנִים הוּא יוֹרֶה בְּקוֹל גָּדוֹל כְּמוֹ קְנֵי־שְׂרֵפָה, שֶׁקּוֹרִין "אוֹרְמַאטְיֶע". וְהָבֵן הַנִּמְשָׁל הֵיטֵב: hundred years, it endures what it endures. Then afterwards, at the end of the hundred years, it emits a report, similar to a cannon. Understand the parable well.

It is fitting to follow that which is taught in the lesson "I Will Sing to My God with the little I have left" (*Likkutei Moharan* 1:282)— that is, seek and search in yourself to find some merit, some good point...

The main thing is to be joyous at all times. A person should bring oneself to joy in any way one can, even with silliness—playing the fool and doing silly and comical things, or jumping and dancing in order to be happy, which is a very great thing.

ְוְרָאוּי לֵילֵךְ עִם מַה שֶׁנֶּאֱמֵר בַּמַּאֲמָר "אָזַמְּרָה לֵאלֹקֵי בְּעוֹדִי" (בליקוטי הראשון בסימן רפ"ב), דְּהַיְנוּ לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ לִמְצֹא בְּעַצְמוֹ אֵיזֶה זְכוּת וְאֵיזֶה נְקָדָּה טוֹבָה...

וְהָעִקְּר לִהְיוֹת בְּשְׁמְחָה תָּמִיד. וִישַׂמֵּח עַצְמוֹ בְּכָל מַה שֶׁיּוּכַל, וַאֲפָלוּ עַל־יְדֵי מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, לַעֲשׁוֹת עַצְמוֹ כְּשׁוֹטֶה וְלַעֲשׁוֹת עָנְיְנֵי שְׁטוּת וּצְחוֹק אוֹ קְפִיצוֹת וְרְקוּדִים, כְּדֵי לָבוֹא לְשִׁמְחָה, שֶׁהוּא דָּבָר גַּדוֹל מַאֹד:

Sippurei Maasiyot, from "The Seven Beggars"

The Heart of the World faces the Spring and constantly longs and yearns to come to the Spring. It has a very, very great longing, and it cries out very much that it should be able to come to the Spring.

The Spring also yearns for the Heart....
One may wonder, since it yearns for it so much, why does it not go to the Spring?
However, if it were to come close to the mountain, then it would no longer see the peak. It then could not gaze at the Spring, and if it stopped looking at the Spring, it would die, since its main source of life is the Spring. When it stands facing the mountain, it can see the peak upon which the Spring is, but as soon as it comes close to the mountain, the peak is hidden from its eyes. If it could not see the Spring, then it would die.

If the Heart died, then the entire world would cease to exist. The Heart is the life-force of all things, and nothing can exist without a heart. It is for this reason that it cannot go to the Spring. It therefore stands facing it, yearning and crying out.

ויש הר, ועל ההר עומדת אבן, ומן האבן נובע מעיין. וכל דבר יש לו לב, וגם העולם בכללו יש לו לב... .וההר עם האבן והמעיין הנ"ל עומד בקצה אחד של העולם, והלב של העולם עומד בקצה אחר של העולם. וזה הלב הנ"ל עומד כנגד המעיין הנ"ל, ונכסף ומשתוקק תמיד מאוד מאוד לבוא אל המעיין בהשתוקקות גדולה מאוד מאוד, וצועק מאוד לבוא אל אותו המעיין. וגם המעיין משתוקק אליו.

ומאחר שהוא מתגעגע אליו כל כך, מדוע לא הולך הלב אל המעיין?

כי אם ילך ויתקרב אל ההר, אזי לא יראה את השיפוע של ההר ולא יוכל לראות את המעיין. ואם לא יסתכל על המעיין תצא נפשו כי עיקר חיותו הוא מן המעיין. וכשעומד כנגד ההר, הוא רואה את ראש השיפוע של ההר ששם נמצא המעיין, אבל מיד כשילך ויתקרב אל ההר, ייעלם מעיניו ראש השיפוע, ולא יוכל לראות את המעיין, ואזי תצא נפשו, חס ושלום.

ואם היה הלב מסתלק מן העולם, חס ושלום, יתבטל כל העולם כולו. כי הלב הוא מקור החיות של כל דבר, ובוודאי אין קיום בלי לב. ועל כן אינו יכול ללכת אל המעיין, אלא רק עומד כנגדו ומתגעגע וצועק כנ"ל.

Binyanim of Zalocze, Torei Zahav (yom kippur)

In the Selihot liturgy we recite, "present us with our request" (himmatzei lanu

b'vakashateinu). This is related to the verse "And from there you shall seek [the Eternal, your God], and God shall be found" (Deuteronomy 4:29). We can raise the following objection: This request is not like all the others, such as "remember the covenant with our forefathers." It depends on you, for you shall find God when you seek with all your heart. Furthermore, what does "with our request" (b'vakashatenu) mean? It could have said, "Present our request (bakashateinu) to us." The answer is as follows. We are asking that God be present with us in our quest, that our mouths [intoning the prayer] become a sanctum for the source of all Being. This is the meaning of "with our request"—within our request. We are not asking for our entreaty to be answered, but rather that God be made present within the quest . . .

אדם וזה שאנו מבקשים המלא לנו בבקשתינו כמ"ש ובקשתם כו' ומלאת והקשיתי דזה הבקשה אינו כשאר הבקשות של זכור לנו ברית אבות ודומיהם כי דבר זה תלוי בך כשידרשנו בכל

לבבו ימלא בקשמו. שנית קשה מאי בבקשתינו דהל"ל המלא לנו בקשמינו ולהנ"ל אתי שפיר דאנו מבקשים שהקב"ה ימלא עמנו בשעת הבקשה היינו שיהיה פומא היכל הויה אדני וז"א המלא לנו ב"בקשמינו עם הבקשה שלנו ואין הפירש שיתן לנו בקשמינו אלא שיהיה עם הבקשה ומביא ראיה כמ"ש ובקשמם משם את ה' אלקיך וכנ"ל ומלאת בודאי כי אז מוכל כי מדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך ואנו מבקשים שיהיה עמנו: